

ADAPTIVNI DISKRETNI SISTEMI I NEURALNE MREŽE

Sopstveni vektori i sopstvene vrijednosti autokorelaceone matrice. Metod najbržeg spuštanja.

-ZADACI-

1. Data je autokoreaciona matrica \mathbf{R} i vektor kroskorelacijske vrednosti \mathbf{r}_{dx} :

$$\mathbf{R} = \begin{bmatrix} 1 & 0.9 \\ 0.9 & 1 \end{bmatrix} \text{ i } \mathbf{r}_{dx} = \begin{bmatrix} 3.8 \\ 1.9 \end{bmatrix}$$

- a) Odrediti njene sopstvene brojeve i sopstvene vektore. Zadatak uraditi analitički.
- b) Dobijeno rješenje provjeriti u MATLAB-u/Octave-u.
- c) Zapisati autokoreacionu matricu preko matrice sopstvenih vrijednosti i sopstvenih vektora.
- d) Odrediti minimalnu srednju kvadratnu grešku adaptivnog linearног sabirača sa optimalnim koeficijentima.

2. Neka su dati autokoreaciona matrica \mathbf{R} i vektor kroskorelacijske vrednosti \mathbf{r}_{dx} :

$$\mathbf{R} = \begin{bmatrix} 1 & 0.9 \\ 0.9 & 1 \end{bmatrix} \text{ i } \mathbf{r}_{dx} = \begin{bmatrix} 3.8 \\ 1.9 \end{bmatrix}$$

- a) Pronaći koeficijente adaptivnog sistema korišćenjem inverzije autokorelaceone matrice.
- b) Nakon toga odrediti optimalne koeficijente metodom najbržeg spuštanja. Posmatrati tri slučaja sa vrijednostima koraka: $\mu_1 = 0.5$, $\mu_2 = 1$ i $\mu_3 = 1.5$. Algoritam se izvršava sve dok greška u određivanju optimalnih koeficijenata, koja se računa po formuli $\|\mathbf{H}_n - \mathbf{H}^*\|_2$, ne padne ispod vrijednosti 0.01. Kao početnu iteraciju uzeti vektor $\mathbf{H}_0 = [0 \ 0]^T$.
- c) U sva tri slučaja potrebno je pronaći nakon koliko iteracija je ostvarena greška u određivanju optimalnih koeficijenata ($\|\mathbf{H}_n - \mathbf{H}^*\|_2$) manja od 0.01.
- d) Koji uslov mora zadovoljavati korak μ , da bi metod spuštanja konvergirao u srednjem (odnosno, koji korak garantuje da devijacija koeficijenata teži nuli)? Kako se ovaj uslov može aproksimirati u posmatranom slučaju tako da se izbjegne dekompozicija autokorelaceone matrice na sopstvene vrijednosti i sopstvene vektore?
- e) Koja je vrijednost koraka μ kojom se postiže optimalna brzina konvergencije metoda najbržeg spuštanja?

3. (Za vježbu) Autokoreaciona matrica ulaznog signala i vektor kroskorelacijske vrednosti:

$$\mathbf{R} = \begin{bmatrix} 6 & -0.03 & -2 & 0.1 \\ -0.03 & 6 & -0.03 & -2 \\ -2 & -0.03 & 6 & -0.03 \\ 0.1 & -2 & -0.03 & 6 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{r}_{dx} = \begin{bmatrix} -4 \\ 1.5 \\ 1.3 \\ -0.6 \end{bmatrix}.$$

- a) Metodom najbržeg spuštanja odrediti optimalne koeficijente adaptivnog sistema. Iteracije treba obavljati sve dok greška u određivanju optimalnih koeficijenata, $\|\mathbf{H}_n - \mathbf{H}^*\|_2$, ne padne ispod 0.01. Kao početnu iteraciju uzeti vektor $\mathbf{H}_0 = [0 \ 0]^T$.
- b) Za uzeti korak odrediti nakon koliko iteracija, N_{it} se ostvaruje greška manja od 0.01.
- c) Koji uslov mora zadovoljavati korak μ , da bi metod spuštanja konvergirao u srednjem (odnosno, garantuje da devijacija koeficijenata teži nuli)? Kako se ovaj uslov može aproksimirati u posmatranom slučaju tako da se izbjegne dekompozicija autokorelace matrice na sopstvene vrijednosti i sopstvene vektore?
- d) Koja je optimalna vrijednost koraka μ , kojim se postiže najbolja konvergencija?
4. Na ulazu u adaptivni linearni sabirač dolazi bijeli Gauss-ov šum $x(n)$ jedinične varijanse i srednje vrijednosti nula. Željeni signal $d(n)$ dobija se prolaskom ovog signala kroz LTI sistem sa koeficijentima impulsnog odziva $\mathbf{w} = [5, -1, 3, 2, 4]$. Algoritam se zaustavlja kada je norma razlike između vektora koeficijenata sistema u dvije susjedne iteracije manja od ε_w , odnosno, algoritam se zaustavlja za $\|\mathbf{H}_{n+1} - \mathbf{H}_n\| < \varepsilon_w$.
- a) Odrediti koeficijente Wienner-ovog filtra inverzijom autokorelace matrice.
- b) Zatim naći optimalno rješenje korišćenjem metoda najbržeg spuštanja, i uporediti ih, računajući $\|\mathbf{H} - \mathbf{H}^*\|$, gdje je sa \mathbf{H} označen krajnji vektor koeficijenata koji je rezultat metoda najbržeg spuštanja.
- c) Nakon koliko iteracija je greška u određivanju ovih koeficijenata manja od $\varepsilon_w = 0.001$, odnosno, kada je zadovoljen uslov $\|\mathbf{H}_{n+1} - \mathbf{H}_n\| < \varepsilon_w$?
- d) Koliki je korak μ korišćen u iterativnoj proceduri?
- e) Za vježbu varirati korak μ i prikazati grafički zavisnost minimalnog broja iteracija u kojima se postiže zadovoljenje uslova $\|\mathbf{H}_{n+1} - \mathbf{H}_n\| < \varepsilon_w$ u funkciji od vrijednosti koraka. U početnoj iteraciji koristiti vektor koeficijenata $\mathbf{H}_0 = [0 \ \dots \ 0]^T$.
- f) Koji uslov mora zadovoljavati korak μ , da bi metod spuštanja konvergirao u srednjem (odnosno, koji korak garantuje da devijacija koeficijenata teži nuli)? Kako se ovaj uslov može aproksimirati u posmatranom slučaju tako da se izbjegne dekompozicija autokorelace matrice na sopstvene vrijednosti i sopstvene vektore?
- g) Estimirati prethodni uslov bez korišćenja autokorelace matrice.
- h) Koja je vrijednost koraka μ kojom se postiže optimalna brzina konvergencije metoda najbržeg spuštanja?
5. Sa sajta ETF-a preuzmite m-fajl koji posjeduje unaprijed kreiran ulazni i zadati signal. Potrebno je, na osnovu njega, metodom najbržeg spuštanja odrediti koeficijente optimalnog sistema šestog reda, $N = 6$.
- a) Nakon koliko iteracija je pronađeno optimalno rješenje.
- b) Koji uslov mora zadovoljavati korak μ , da bi metod spuštanja konvergirao u srednjem?
- c) Odrediti korak μ koji garantuje optimalnu konvergenciju metoda najbržeg spuštanja.